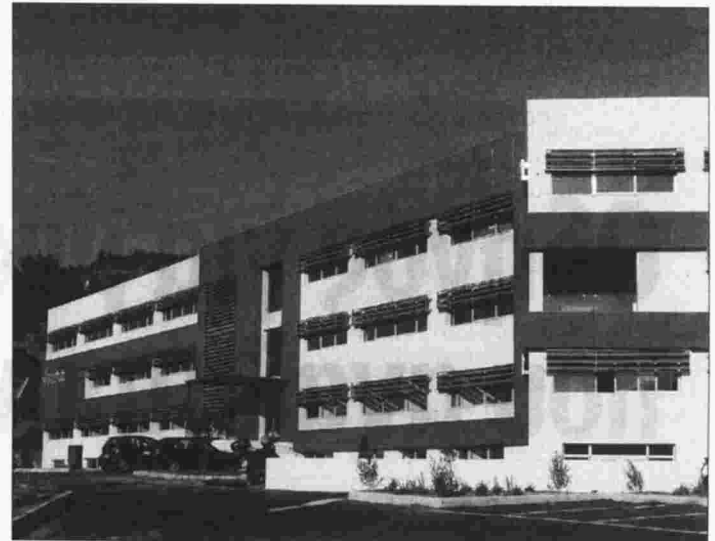

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΟΤΑΝ ΠΡΙΝ από περίπου δέκα χρόνια άρχισαν να γίνονται στην Ελλάδα οι πρώτες συζητήσεις για τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος που θα αξιοποιούσε το υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό της χώρας μας στον χώρο των ψηφιακών τεχνολογιών, λίγοι ήταν εκείνοι που πίστευαν ότι αυτό θα μπορούσε να γίνει πραγ-

ματικότητα. Το όραμα αυτό μπορεί να μην έχει ακόμη υλοποιηθεί αλλά ορισμένα σημαντικά βήματα έχουν γίνει και τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν το λιγότερο άκρως ενθαρρυντικά.

Corallia Clusters Initiative: Καινοτομία σχεδιασμένη στην Ελλάδα

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΛΛΑ
dmallas@pegasus.gr

Σε αρκετές χώρες της Ευρώπης αλλά και της Ασίας, ένα από τα βασικά συστατικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος στον κλάδο των ψηφιακών τεχνολογιών είναι τα αποκαλούμενα clusters. Δηλαδή, συνεργατικοί σχηματισμοί στους οποίους συμμετέχουν εταιρείες και φορείς που δραστηριοποιούνται σε

έναν συγκεκριμένο κλάδο και η συνεργασία μεταξύ τους δημιουργεί πολλαπλασιαστικά οφέλη και συνέργειες. Στην Ελλάδα, η έννοια του cluster ήταν μία σχετικώς άγνωστη έννοια μέχρι το 2006 οπότε και δημιουργήθηκε το Corallia Clusters Initiative, το οποίο αποτελεί μονάδα του Ερευνητικού Κέντρου Αθηνών και τελεί υπό την αιγίδα του υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το Corallia, όπως είναι περισσότερο γνωστό, είναι ο πρώτος φορέας που συστάθηκε στην Ελλάδα για την οργανωμένη και συστηματική διαχείριση και ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών με στρατηγικό στόχο τη δημιουργία ολοκληρωμένων παραγωγικών και καινοτομικών οικοσυστημάτων στα οποία δραστηριοποιούνται συντονισμένα παράγοντες σε συγκεκριμένους κλάδους και περιφέρειες της χώρας, όπου προϋπάρχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, και πρωτίστως, σε κλάδους έντασης γνώσης, υψηλής τεχνολογίας και εξαγωγικού χαρακτήρα.

Καταλύτης

Σε αυτούς τους συνεργατικούς σχηματισμούς το Corallia λειτουργεί ως διαμεσολαβητής, δηλαδή ως καταλύτης για να καταστεί δυνατή η καλλιέργεια εννοικών συνθηκών για την ανάπτυξη, εκμετάλλευση και προώθηση των καινοτομιών που

αναπτύσσονται στο πλαίσιο των συνεργατικών σχηματισμών. Για τη δημιουργία αυτών των «εννοικών συνθηκών», το Corallia αναλαμβάνει και υλοποιεί συγκεκριμένες δράσεις στήριξης, οι οποίες αποσκοπούν σε επιμέρους στρατηγικούς στόχους, όπως: επίτευξη οικονομικών κλίμακας, δικτύωση σε παγκόσμιο επίπεδο, κεφαλαιοποίηση της επιχειρηματικής έρευνας, διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων, εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, τόνωση θέσεων εργασίας, δημιουργία κοινής ταυτότητας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

«mi-Cluster»

Κατά τη διετία 2006-2008, το Corallia υλοποίησε πιλοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης συνεργατικών σχηματισμών στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα» (Γ' ΚΠΣ) με θεαματικά αποτελέσματα. Το πρώτο cluster που δημιουργήθηκε ήταν το επονομαζόμενο και «mi-Cluster» στον τομέα συστημάτων και εφαρμογών Νάνο/Μικροηλεκτρονικής και τα αποτελέσματα ήταν αρκετά ενδιαφέροντα: ρυθμός αύξησης του

κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων κατά 59,56%, των εξαγωγών κατά 109,67% της απασχόλησης κατά 92,63% και του αριθμού των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατά 137,50%.

Ακόμη, πιο ενδιαφέροντα όμως ήταν τα αποτελέσματα της Φάσης-2 του προγράμματος που ξεκίνησε το 2008 και διήρκεσε μέχρι το τέλος του 2012. Όπως ανακοινώθηκε μέσα στην εβδομάδα, στο πρόγραμμα συμμετείχαν και ενισχύθηκαν συνολικά 40 καινοτόμες επιχειρήσεις και 13 ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς από όλη την Ελλάδα, που αξιοποίησαν τη στήριξη και τα χρηματοδοτικά εργαλεία που τους παρείχε το πρόγραμμα, και κατάφεραν να επιδείξουν αξιοσημείωτους ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με τη χρονική περίοδο πριν από την έναρξη του προγράμματος, σε μια σειρά από μακρο-οικονομικούς και καινοτομικούς δείκτες, όπως:

- 1) Κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων: ρυθμός αύξησης +145,34%.
- 2) Απασχόληση στις επιχειρήσεις: ρυθμός αύξησης +69,70%.
- 3) Εξαγωγές των επιχειρήσεων:

ρυθμός αύξησης +108,45%.

4) Επενδύσεις από ιδιώτες επενδυτές: αύξηση +269,34%.

5) Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας: αύξηση +177,27%.

6) Εκπόνηση διπλωματικών και διδακτορικών διατριβών σε συνεργασία επιχειρήσεων και ακαδημαϊκών/ερευνητικών φορέων: αύξηση +106,00%.

Χαρακτηριστικά επισημαίνεται ότι, μέσω του προγράμματος, έγινε προσέλευση άνω των 20 εκατ. ευρώ επενδυτικών κεφαλαίων (Venture Capital και στρατηγικών επενδύσεων) τα οποία, σε συνδυασμό με αντίστοιχα ιδιωτικά κεφάλαια των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και με τη δημόσια χρηματοδότηση του προγράμματος της τάξης των 30 εκατ. ευρώ, δημιούργησαν συνολικά ένα απολύτως εσπασμένο πρόγραμμα clustering σε έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία, συνολικού ύψους 70 εκατ. ευρώ σε βάθος πενταετίας.

Επιπλέον, δημιουργήθηκαν και 260 νέες θέσεις εργασίας την τελευταία τριετία, μία ακόμη ένδειξη ότι κάτι κινείται στον συγκεκριμένο κλάδο.

Επόμενα Clusters

Η επιτυχία του «mi-Cluster» στον χώρο της μικροηλεκτρονικής είχε ως αποτέλεσμα να ξεκινήσουν δύο ακόμη clusters, τα οποία «φιλοξενούνται» από το Corallia. Το ένα είναι ο συνεργατικός σχηματισμός «Διαστημικής Τεχνολογίας και Εφαρμογών» (si-Cluster), στο οποίο αυτή τη στιγμή συμμετέχουν 22 επιχειρήσεις.

Το δεύτερο είναι ο συνεργατικός σχηματισμός στις τεχνολογίες παιγνίων και δημιουργικού περιεχομένου (Gaming Technologies and Creative Content Cluster ή εν συντομία gi-Cluster), το οποίο έχει αυτή τη στιγμή 24 επιχειρήσεις.

ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Τα κέντρα σε Αθήνα και Πάτρα

Το Corallia εισήγαγε αρκετές καινοτομίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της συν-εγκατάστασης των βιομηχανικών μελών των συνεργατικών σχηματισμών σε «κέντρα καινοτομίας».

Το Corallia λειτουργεί σήμερα δύο πλήρως εξοπλισμένα Κέντρα Καινοτομίας στην Αττική και τη Δυτική Ελλάδα.

Το 2007, το Corallia εγκαίνιασε το πρώτο Κέντρο Καινοτομίας στην Αθήνα, το Athens InnoCenter (Μαρούσι, Αθήνα), ένα θεματικό κτίριο, που αποσκοπεί στη συγκέντρωση των

μελών του mi-Cluster στο ίδιο κτίριο, δημιουργώντας ένα σημείο αναφοράς για τη βιομηχανία μικροηλεκτρονικής και τη γεωγραφική συγκέντρωση στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Το Athens InnoCenter Αττικής σχεδιάστηκε για να αποτελέσει σημείο αναφοράς για όλες τις ομάδες που υποστηρίζονται από το Corallia, παρέχοντάς τους μια σειρά από πόρους στήριξης των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών. Το 2011, το Corallia επέκτεινε τις δραστηριότητές της στη Δυτική Ελλάδα με την ίδρυση ενός ακόμη Κέντρου

Καινοτομίας, το InnoHub Πάτρας (Καστρίτσι, Πάτρα, Δυτική Ελλάδα). Το Patras InnoHub βρίσκεται στην πρωτεύουσα της Δυτικής Ελλάδας, στο βόρειο τμήμα της Πελοποννήσου, και σχεδιάστηκε για να επιταχύνει την ανάπτυξη των καινοτόμων επιχειρήσεων στη Δυτική Ελλάδα μέσω μιας σειράς πόρων στήριξης των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών, που αναπτύχθηκαν και ενορχήστρωσε το Corallia. Το InnoHub αφιερώνει τους πόρους του κυρίως στη φάση εκκίνησης και στα πρώιμα στάδια των εταιρειών.

Εξαιρετικά ελπιδοφόρα μηνύματα

Τα μηνύματα από την προχθεσινή παρουσίαση των αποτελεσμάτων του πρώτου προγράμματος για την ενίσχυση καινοτομικών clusters υψηλής τεχνολογίας, που υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, σε εθνικό επίπεδο, είναι εξαιρετικά ελπιδοφόρα. «Σήμερα είμαι διπλά χαρούμενος: αφενός γιατί αξιώθηκα να ζήσω μια ακόμα σπουδαία επιτυχία για τη χώρα, και αφετέρου γιατί αισθάνομαι ότι η επιτυχία του προγράμματος είναι εθνική παρακαταθήκη για το μέλλον», ανέφερε σχολιάζοντας τις εξελίξεις ο γενικός διευθυντής του Corallia, καθ. Βασίλειος Μακίος, σημειώνοντας: «Εύχομαι ότι με τη δύναμη της συνεργασίας θα καταφέρουμε ως χώρα να αξιοποιήσουμε τον πνευματικό μας πλούτο και να επαναπροσδιορίσουμε το αύριο όλων μας».

Από την πλευρά του, ο διευθυντής Επιχειρηματικής Ανάπτυξης και Τεχνολογίας του Corallia και υπεύθυνος του προγράμματος, δρ Νίκος Βογιατζής, ανέφερε: «Αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις της εποχής αναλάβαμε να διαχειριστούμε ένα πρόγραμμα ιδιαίτερης πολυπλοκότητας και υψηλών απαιτήσεων, με στόχο να αναδείξουμε, μέσα από απτά αποτελέσματα, τη δυναμική της χώρας στην υψηλή τεχνολογία, αλλά και τη σημασία του αναπτυξιακού εργαλείου των clusters. Η επιτυχία του προγράμματος αντανάκλα την αφοσίωση, τον επαγγελματισμό, την αποτελεσματικότητα και την προσήλωση στο στόχο που επέδειξαν όλοι οι συντελεστές του: η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΝ II, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας,

και όλα τα αρμόδια υπουργεία και λοιπές υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, και προφανώς τα μέλη της ομάδας του Οργανισμού μας, που με συνέπεια και συνέχεια αντιμετώπισαν αποτελεσματικά κάθε πρόκληση». Πιο αναλυτικά, το πρόγραμμα «Φάση-2 Ενίσχυσης Ελληνικών Τεχνολογικών Συνεργατικών Σχηματισμών στη Μικροηλεκτρονική» προκηρύχθηκε τον Οκτώβριο του 2008 ως μια από τις δράσεις-πilotους για την ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα και των ΠΕΠ Αττική 2007-2013 και Μακεδονία-Θράκη 2007-2013, υπό τη διαχείριση της Μονάδας Corallia του Ε.Κ. Αθηνά ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για έργα Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.